

Socialnämnden

PM - Kvalitetsuppföljning särskilt boende 2022 - Söderströmsgården

Dnr SN22/53

Inledning

Socialförvaltningen har genomfört kvalitetsuppföljning riktat mot särskilda boenden för äldre i Ekerö kommun.

Uppföljningen omfattar beskrivning av vårdtyngd och uppföljning av socialnämndens mål för hälso- och sjukvård. Därtill innehåller uppföljningen följande områden; läkemedelshantering, bemanning, kompetensutveckling, aktivering, hygien, social dokumentation, avvikelshantering, samverkan, kost och måltider, det systematiska kvalitetsarbetet och psykisk ohälsa.

Metod

I april skickades en enkät samt till ansvarig enhetschef för Söderströmsgården. Uppföljande möte för diskussion av enkätsvar har genomförts 2022-05-04 mellan Annicka Pantzar medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), Erika Brinkesjö kvalitetsutvecklare staben, Pernilla Lundberg enhetschef och Låla Cedergren samordningsansvarig sjuksköterska.

Sammanfattning

Söderströmsgården har som samtliga särskilda boenden i Ekerö kommun varit fullt sysselsatta senaste två åren med att förhindra smittspridning av Corona och att skydda boenden från att insjukna i Covid-19. Idag använder personalen fortsatt munskydd i kontakt med brukaren inom vård och omsorg.

Under 2021 har mycket arbete ägnats åt planera och genomföra vaccinering mot Covid, både gällande de boende och även personalen. Samtliga boende ska under våren 2022 blivit erbjudna fyra doser vaccin mot Covid-19.

Från att ha ägnat alla resurser åt kompetenshöjning inom området basala hygienrutiner och korrekt arbetsdräkt har fokus nu riktats om för vidareutveckling av de digitala möjligheterna. 2021 infördes det digitala avvikelshanteringssystemet DF Respons och under våren ska digital signering implementeras för läkemedeladministrering.

De årliga läkemedelsgenomgångarna har senaste året genomförts systematiskt hos samtliga boende.

Söderströmsgården arbetar fortsatt utifrån de mål socialnämnden satt för att bedriva en god hälso- och sjukvård inklusive omsorg.

Söderströmsgårdens grundbemanning 2022 med 62 boenden.

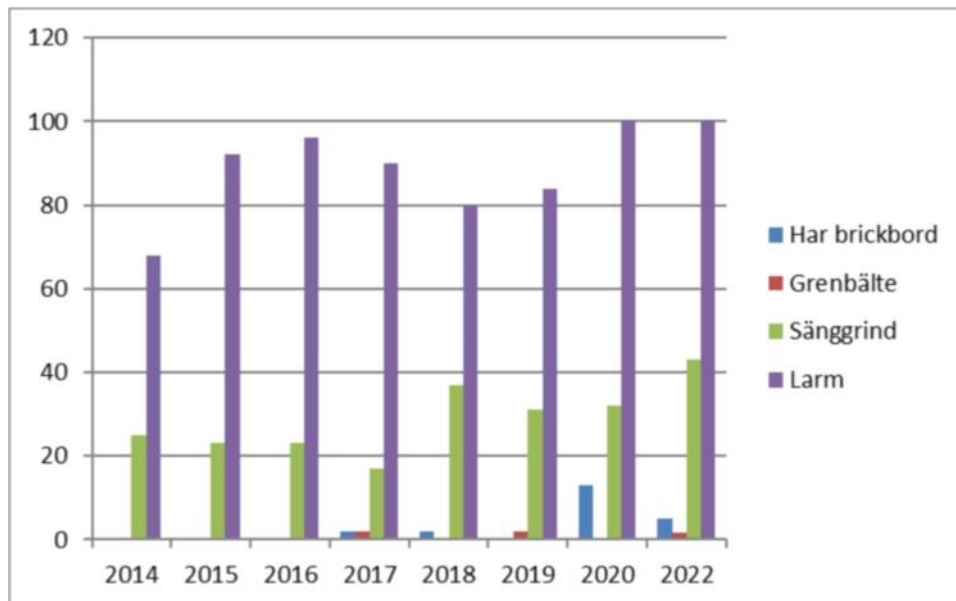
Personal/Bemanning

Antal sjuksköterskor	Dag	2–4
	Kväll	1
	Natt (gemensamt med Ekgården)	1
	Helg (dag, kväll och natt)	1
Antal boende/ Omvårdnadsansvarig Sjuksköterska		Max 18
Omsorgspersonal	Dag	14–16
	Kväll	14
	Natt	4
	Helg (dag + kväll)	14–16
	Helg (natt)	4
Antal boende/Kontaktperson		2–4
Arbetsterapeut		40 tim/vecka
Sjukgymnast/ Fysioterapeut		32 tim/vecka
Aktivitetssamordnare		4 tim/vecka
Läkare		(1 heldag/ vecka)

Kompetensutveckling

Av samtlig fastanställd omsorgspersonal saknar fem undersköterskeutbildning, men samtliga har lång erfarenhet av arbete inom vård och omsorg och har arbetat på Söderströmsgården en längre tid. Vid tidpunkt för uppföljning genomför också två medarbetare utbildning till undersköterska via satsningen äldreomsorgslyftet.

Det senaste året har ett flertal utbildningar och kurser erbjudits medarbetarna. Utbildningar som palliativ vård vid livets slut, hygien, delegeringsutbildning för omsorgspersonal och en sjuksköterska har genomfört en diabetesutbildning. Vidare har också utbildning i social dokumentation och Combine erbjudits till samtlig omsorgspersonal.

Skydds- och begränsningsåtgärder 2014–2022

Till larm räknas trygghetslarm (armband), rörelselarm och larmmatta och vid analys ses att samtliga boenden har någon form av larm installerat. En boende har ordination för grenbälte och brickbord används av tre boenden.

Regelbundna uppföljningar/riskbedömningar genomförs vid användandet av brickbord av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal, oftast av arbetsterapeut. Skydds- och begränsningsåtgärder följs upp var tredje månad av omvårdnadsansvarig sjuksköterska/rehab tillsammans med omsorgspersonal på verksamhetens team-möten.

Uppföljning av Socialnämndens mål för hälso- och sjukvård

Mätning av uppsatta mål har genomförts under första halvåret 2022. Måluppfyllelsen redovisas utifrån nedan fastställda indikatorer.

Mål 1. Vårdskador ska förhindras genom aktivt riskförebyggande arbete

Granskning av statistik från Senior alert utifrån de boendes risk för fall, risk för trycksår, risk för undernäring samt risk för ohälsa i munnen under 2022. 29 riskbedömningar genomförts som avser 28 boenden. Av dessa 28 bedöms samtliga ha en ökad risk att drabbas av en eller flera risker som fall, trycksår, undernäring samt ohälsa i munnen.

Indikator: Inga trycksår ska uppstå i det särskilda boendet

- Under 2022 har tre boenden på Söderströmshuset haft sammanlagt 3 trycksår. *Ett* trycksår har varit av grad 2 samt *ett* trycksår av grad 3 samt *ett* trycksår av grad 4.
- Vid granskning av statistik kring trycksår, konstateras att ovan trycksår utvecklats på enheten Söderströmshuset vid ovan tre tillfällen.

Trycksår graderas mellan 1–4 där 1 är av den mildaste sorten och 4 den svåraste.

Grad 1. Hel hud med lokaliserad rodnad som inte bleknar vid tryck. Andra tecken såsom missfärgning av huden, värmeökning, ödem och förhårdnad av huden kan också indikera tryckskada.

Grad 2. Delhudsskada som visar sig som ett ytligt sår med rosaröd sårbädd utan fibrinbeläggning. Kan också vara vätskefylld blåsa.

Grad 3. Fullhudsskada, subkutant fett är synligt men ben, sena, muskel syns inte.

Grad 4. Djup fullhudsskada, kan involvera ben, sena, ledkapsel och/ eller muskelvävnad. Fibrin och/ eller nekroser är vanliga.

Indikator: Fallolyckor ska undvikas med hjälp av förebyggande arbete

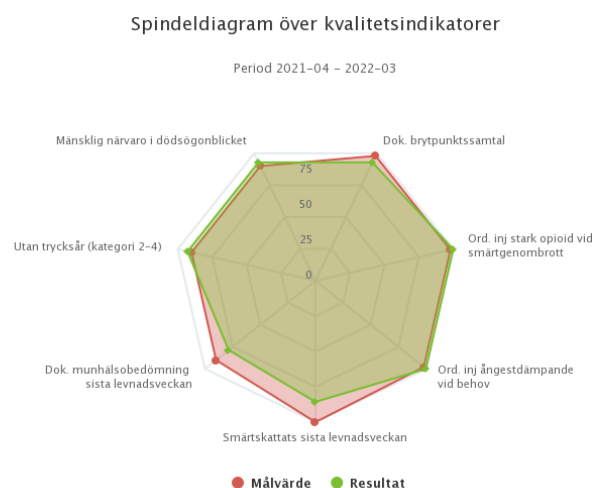
Nedan uppgifter är hämtade från avvikelshanteringssystemet DF Respons och avser perioden 1 januari – 3 maj 2022.

Vid granskning av antalet fall under 2022 ses att 81 fall skett på Söderströmsgården.

- a) 60 av 81 fall orsakade *ingen* skada. 20 fall ledde till mjukdelsskada och/eller sårskada. Ett fall orsakade skada med behov av sjukhusvistelse.

Mål 2. Vid vård i livets slutskede ska god palliativ vård ges

Statistik har hämtats från Palliativa registret från april 2021 till mars 2022 där samtliga boende som avlidit registrerats.

Vid analys av ovan spindeldiagram ses ett mycket bra resultat i många delar. Möjlighet till ytterligare förbättringar finns i att *alltid* smärtskatta den palliativa patienten vid livets slut

och dokumentera detta i journal. Finns även utrymme till att *alltid* bedöma munhälsan hos den boende vid livets slut.

Indikator: Ingen ska behöva avlida i ensamhet

- a) Antal boende som avlidit senaste året på Söderströmsgården är 14 personer. Samtliga 14 boenden var väntade dödsfall.
- b) 13 boende som avled under perioden april 2021 till och med mars 2022 hade mänsklig närvaro i samma rum vid dödsögonblicket. Således hade *en* person ingen mänsklig närvaro i samma rum i dödsögonblicket.

Indikator: Ingen ska behöva känna smärta

- a) I livets slutskede hade 14 av ovan 14 boende vid behovs injektion av smärtstillande stark opioid ordinerat.
- b) 12 personer har blivit smärtskattade sista levnadsveckan med kvalificerat/validerat instrument enligt statistik från Palliativa registret. Två boenden har inte smärtskattats sista levnadsveckan då ingen dokumentation angående smärtskattning går att finna i patientens journal.

Mål 3. Läkemedelsbehandlingen ska vara rationell och säker

Indikator: Läkemedelsgenomgångar ska kontinuerligt genomföras

Läkemedelsgenomgångar är en metod för kartläggning av en patients samtliga ordinerade och använda läkemedel i syfte att säkerställa en korrekt och aktuell läkemedelslista. Det är dessutom en metod för analys, omprövning och uppföljning av en patients hela läkemedelsanvändning i syfte att upptäcka, åtgärda och förebygga läkemedelsrelaterade problem (LRP). Det övergripande syftet med att genomföra läkemedelsgenomgångar är att öka kvaliteten och säkerheten i läkemedelsbehandlingen, särskilt hos sköra äldre som är en utsatt grupp.

Inför en läkemedelsgenomgång som genomförs 1 gång per år ska olika kontroller samt blodprover tas. Inför läkemedelsgenomgång ska skattning genomföras av sjuksköterska för att eventuellt upptäcka symtom som kan vara orsakade av läkemedelsbiverkningar. Vid fördjupad läkemedelsgenomgång ska förutom den boende, ansvarig läkare, ansvarig sjuksköterska, ansvarig kontaktperson delta. Fördel att även anhörig deltar utifall ok för den boende.

- a) Samtliga boende på Söderströmsgården har erhållit *Läkemedelsgenomgång* av ansvarig doktor.
- b) Enligt uppgifter från avvikelshanteringssystemet DF Respons har 24 läkemedelsavvikelser skett på Söderströmsgården från 1 jan till 3 maj 2022. 18 av

läkemedelsavvikelse avser utebliven dos. *Tre* läkemedelsavvikelse avser utebliven signering och övriga *tre* avser fel given dos.

Systematiskt kvalitetsarbete

Medarbetarna involveras i det systematiska kvalitetsarbetet på arbetsplatsträffar (APT) och enhetsmöten. Medarbetarna rapporterar avvikelser och registrerar synpunkter som inkommer. Egenkontroller diskuteras på både enhetsmöten och arbetsplatsträffar.

Boenden på Söderströmsgården involveras i kvalitetsarbetet genom kontinuerliga borådsmöten där varje boende ges möjlighet att yttra sig om bland annat måltider. Boenden lämnar synpunkter och klagomål och återkommande dialoger om aktiviteter. Den nationella brukarundersökningen "*Vad tycker de äldre om äldreomsorgen*" skickades ut till samtliga boenden från Socialstyrelsen under januari 2022 där resultat väntas under juni månad. Resultatet kommer diskuteras på APT och förbättringsområden arbetas fram.

Avvikelsehantering

Under 2019 genomförde Söderströmsgården tillsammans med Ekgården egenkontroll med fokus på verksamheternas avvikelsehantering. Granskningen visade bland annat att majoriteten medarbetare rapporterade avvikelser, men en del upplevde att det var svårt att hitta rätt blanketter. En orsak till att medarbetarna inte avvikelserapporterade var att de upplevde att ledningen inte återkopplade åtgärder. Inom socialförvaltningens verksamheter infördes det digitala avvikelsehanteringssystemet DF Respons i juni 2021, där samtliga verksamheter övergick från att rapportera avvikande händelser på papper till att rapportera digitalt. Medarbetarna rapporterar avvikande händelser som sker i verksamheten där sedan enhetschef har huvudansvaret att utreda, åtgärda och följa upp avvikelser tillsammans med medarbetarna.

När det inkommer en avvikelse till verksamheten genomför enhetschef samtal med medarbetare eller berörd arbetsgrupp. Verksamheten får också del av månadsvis statistik av rapporterade avvikelser som fungerar som underlag för dialog och förbättringsåtgärder tillsammans med medarbetarna.

Under perioden 2022-01-01 – 2022-05-03 har 145 avvikelser rapporterats enligt SoL eller HSL på Söderströmsgården. Den vanligaste typen av rapporterade avvikelser i verksamheten är fall och läkemedel, utebliven dos.

Enligt föreskriften om lex Sarah SOSFS 2011:5 framkommer att genomgång av rutin för lex Sarah ska genomföras en gång per år i verksamheten. På Söderströmsgården beskrivs att socialförvaltningens lokala rutin för lex Sarah är känd bland samtliga medarbetare, både tillsvidareanställda och vikarier. Genomgång av rutin sker en till två gånger per år, samt i samband med att en rapport om lex Sarah inkommer.

Uppföljning och social dokumentation

Individuppföljningar genomförs av biståndshandläggarna inom tre månader från det att en boende flyttat in på särskilt boende. Därefter sker uppföljning vid behov eller önskemål från boende, anhörig eller verksamheten. Vid individuppföljningarna ligger fokus på det psykosociala, hur den boende trivs, meningsfullhet, delaktighet och trygghet. Uppföljningen sker på plats i verksamheten och anhöriga erbjuds att delta efter samtycke från den boende. I samband med uppföljning kan biståndshandläggarna också samtala med personal vid behov.

Vid tidpunkt för uppföljning meddelar verksamheten att samtliga boenden har en aktuell genomförandeplan. Vid granskning av genomförandeplaner om 10% i verksamhetssystemet Pulsen Combine visar att sex av sex genomförandeplaner finns upprättade.

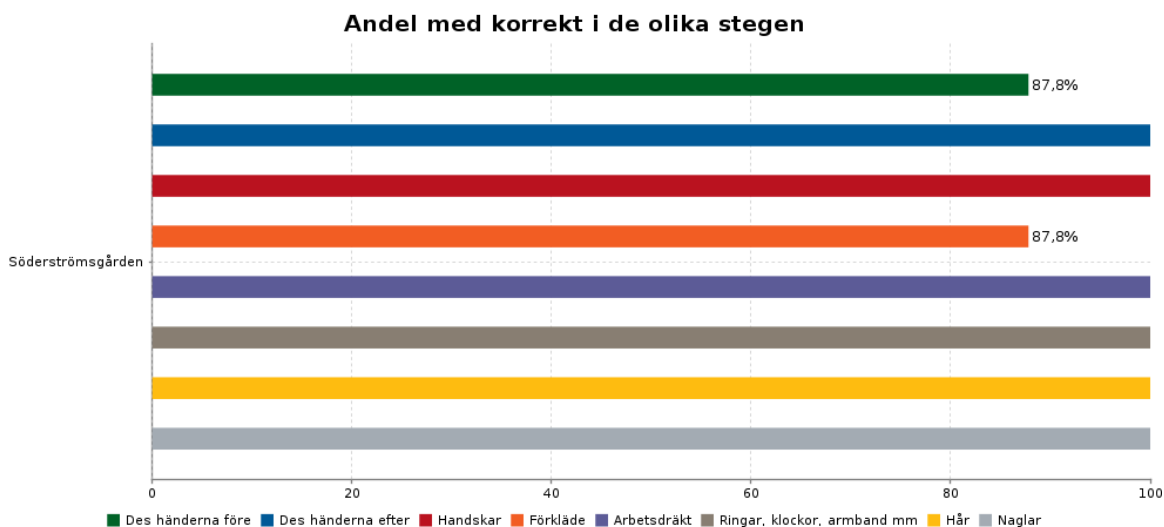
Enligt verksamheten innehåller samtliga boendes genomförandeplaner också en beskrivning av hur deras munhälsa ska skötas, vilket också granskningen om 10% i Pulsen Combine visar.

Under det senaste året har ett flertal kompetenssatsningar genomförts på socialförvaltningen med utbildningar i både social dokumentation och i verksamhetssystemet Pulsen Combine. Satsningarna har bland annat inneburit att verksamheten i slutet av 2021 övergick från att dokumentera social journal på papper till att dokumentera digitalt i Pulsen Combine.

Hygien

Söderströmsgården har utsedda hygienombud som har regelbundna möten med övrig personal. I verksamheten genomförs årliga hygienmätningar där följsamhet till basala hygienrutiner och korrekt arbetsdräkt observeras.

Årets punktprevalensmätning (egenkontroll) gällande basala hygienrutiner och korrekt arbetsdräkt har genomförts under vecka 20, 2022. Nedan ses resultat efter genomförd punktprevalensmätning gällande 41 observationer.

Vid analys ses ett bra resultat avseende följsamheten till basala hygienrutiner och korrekt arbetsdräkt av 41 observationer i samband med vårdtagarnära arbete. 5 av 41 missade att sprita sina händer *innan* vårdtagarnära arbete. Däremot spritade samtliga 41 *efter* vårdtagarnära arbete. Skyddsförkläde ska i större utsträckning användas vid vissa vårdtagarnära situationer för att skydda arbetsdräkten, tex vid bäddning av säng och vid skötsel av smutsvätt.

Rehabilitering och aktivering

En meningsfull vardag som utgår från de boendes egna intressen, önskemål och förutsättningar säkerställs i dialog och upprättande av genomförandeplanen. På helger håller volontärer i diverse aktiviteter på Söderströmsgården.

Arbetsterapeut och fysioterapeut gör förflyttningsbedömningar samt ordinerar hjälpmedel som möjliggör utevistelse. De ger råd till omvårdnadspersonal som arbetar på demensavdelningar om vilken typ av uteaktivitet som passar till individuella behov. I verksamheten planeras promenader och andra aktiviteter med aktivitetssamordnare och personal som arbetar på respektive avdelning.

I verksamheten genomförs ADL-bedömningar (allmänna dagliga livsföring) av arbetsterapeut där fysiska, psykiska och sociala förmågor kontrolleras och bedöms med olika instrument som därefter dokumenteras i hälso- och sjukvårdsjournalen.

Kost och måltider

En näringsriktig heldygnskost av god kvalitet anpassad till enskilda boendes behov och önskemål säkerställs i dialog med den boende, men också utifrån olika bedömningar av sjuksköterska och rehab-personal. Vidare görs regelbundna viktkontroller och måltidsobservationer har genomförts av dietist. Verksamheten har även samverkan och kostråd tillsammans med matproduktion, där Ekgården och Söderströmsgården vid tidpunkt för uppföljning har samma kökschef.

Psykisk ohälsa

I verksamheten fångas boenden upp som visar tecken på psykisk ohälsa, genom bland annat beslutet från biståndsenheten samt att vid inflyttning till särskilt boende görs vid behov, kartläggning om personen tidigare haft kontakt med psykiatri.

Personal observerar symtom som kan bero på psykisk ohälsa och för en nära dialog med anhöriga. Söderströmsgården använder verktyget BPSD (beteendemässiga psykiska symtom vid demens) vid kartläggning av den boendes symtom. Vid arbete med BPSD sätts åtgärder in med förhoppning att symtom ska upphöra eller åtminstone minska. I arbetet med BPSD involveras förutom den boende, professioner som läkare, sjuksköterska, kontaktperson, arbetsterapeut, sjukgymnast och anhöriga. Verksamheten arbetar med systematisk kartläggning av nuvarande situation och ser över den boendes läkemedel vid tecken på

psykisk ohälsa. Det skapas en bemötandeplan för hur personal ska arbeta med psykisk ohälsa för att skapa trygghet och tillit i nära samverkan med anhöriga.

Samverkan

Samverkan med handläggarna på biståndsenheten fungerar bra. Under 2022 har regelbundna samverkansmöten påbörjats en gång per månad med enhetschefer och samordningsansvariga sjuksköterskor för både Ekgården och Söderströmsgården tillsammans med MAS.

Samverkan med boendes anhöriga/företrädare upplevs som god och anhöriga ses som samarbetspartners. Kvartalsbrev skickas ut till anhöriga/företrädare, verksamheten bjuder in till anhörigträffar några gånger per år och anhöriga bjuds in till fredagsmys.

Capio Legevisitten är ansvarig läkarorganisation på Söderströmsgården sedan 2019-09-01. Söderströmsgården har i och med ny läkarorganisation fått tillgång till läsbehörighet i läkarens journalsystem TakeCare vilket underlättat samverkan. Under jourtid (kvällar, nätter och helger) har det uppstått situationer då jourhavande läkare inte svarat i telefon eller att det varit stökig bakgrund där de varit svårt att höra vad läkare säger. Medicinskt ansvarig sjuksköterska har meddelat Söderströmsgården att skriva avvikelser när det inträffar för att kunna delge information till ledningsansvariga på Capio Legevisitten AB.

Inflyttning till särskilt boende

Vid inflyttning till särskilt boende använder både Söderströmsgården och Ekgården en gemensam upprättad checklista för att säkerställa att den boende får en trygg och säker inflyttning. Sjuksköterskan genomför förberedelser, samt informerar arbetsterapeut och fysioterapeut om ankomst. Därtill kontaktar sjuksköterskan anhöriga för att informera om ankomst, praktisk information och skriver in den boende i journal samt ser till att aktuell läkemedelslista och läkemedel finns att tillgå. På inflyttningsdagen genomförs inflyttningsamtal där sjuksköterska och kontaktperson deltar.

Privata medel

Söderströmsgården tillsammans med Ekgården har upprättat bestämmelser för samtlig personal om sekretess, gåvor, testamenten och hantering av privata medel. Samtlig personal läser igenom och signerar bestämmelsen vid anställning. Därtill sker årlig genomgång med personal som signerar bestämmelsen. I dokumentet framkommer att det inte är tillåtet att hantera boendes ekonomi som att hämta ut pengar från konton/bankomat eller att ta emot pengar.

Under 2022 ska en gemensam rutin och förhållningssätt gällande privata medel ses över och tas fram för samtliga verksamheter inom egen regi.

Bedömning och förslag till åtgärder

Den sammantagna bedömningen är att det ges en god vård och omsorg samt säker hälso- och sjukvård på Söderströmshuset.

Uppföljningen visar på möjlighet till förbättringar på nedan angivna områden;

- ❖ Fortsatt systematiskt arbete i nationella kvalitetsregister Senior alert, Palliativa registret och BPSD för att kvalitetssäkra vården, öka livskvaliteten, och undvika uppkomsten av vårdskador hos boenden.
- ❖ Läkemedelsgranskning på Söderströmshuset visar att tydlig rutin behöver upprättas avseende att omvårdnadspersonalen ska vara behjälplig och dokumentera resultatet av en given vid behovs dos.
- ❖ Rapportera avvikelser vid svårigheter att få kontakt med tjänstgörande läkare under jourtid och överlämna till MAS.
- ❖ Fortsatt rapportering och hantering av avvikelser i DF Respons för en kvalitetssäkrad verksamhet.
- ❖ Socialförvaltningen ska ta fram en gemensam rutin för hantering av privata medel som avser samtliga egna regiverksamheter.
- ❖ Inom området social dokumentation har flertalet kompetenssatsningar genomförts inom ramen av projektet för social dokumentation på socialförvaltningen som nu behöver förvaltas inom verksamheten.
- ❖ Fortsatta samverkansmöten mellan förvaltningsledning och ledning på Söderströmshuset.

Beslutsunderlag

- Enkät från socialförvaltningen till Söderströmshuset att fylla i under april månad 2022. Inhämtade uppgifter avseende hälso- och sjukvård, personal, bemanning 2022.
- 2022-05-04: Uppföljningsmöte med anledning av svar på enkät med; Erika Brinkesjö kvalitetsutvecklare staben, Annicka Pantzar medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), Pernilla Lundberg Enhetschef, Låla Cedergren samordningsansvarig sjuksköterska.
- Statistik hämtad från kvalitetsregistren Senior alert och Palliativa registret 2021 - 2022.
- Resultat Punktprevalensmätning via SKR. Följsamhet till basala hygienrutiner och korrekt arbetsdräkt v. 20, 2022
- Inhämtade uppgifter Avvikelse-rapportering via Digitala verktyget DF respons fr.o.m. januari 2022 tom april 2022
- Apoteksgranskning 2021-12-13